

Numărul 22. Oradea-mare 3/16 iunie 1901. Anul XXXVII

Apare duminica. Abonamentul pe an 16 cor., pe $\frac{1}{2}$ de an 8, pe 3 luni 4. Pentru România pe an 20 lei.

Cultura etică.

(Urmare.)

În hainele după moda din urmă, compuse cu atâta rafinement, vezi numai umbre de oameni, cu ținuta obosită, cu ochii întrași, fără nici o expresie, cu obrajii veștediți. Fantoame ușoare, ființe moderne, neglijate fizicește și moralicește — preocupați de singura dorință: de a petrece... a petrece, izvorul atâtor miseriei.

Ei nu ascultă, nu venerază părinții, nu-ș iubesc semenii, patria și limba. Sufletul lor e lipsit de entuziasmul patriotic. Inima seacă, egoistă, nu cunoaște devotamentul pentru omenire și națiune.

Fructele corespund sămănăturii!

Sunt victimele sistemului de educație nechibzuită — a unei educații abandonată în voia întâmplării.

Când fac aceste reflecții, me cuprinde o mâhnire domnilor și doamnelor, pentru că nu întrevéd, privind la generațiunea de azi acel

„viitor de aur ce țara noastră are“, cum a zis poetul.

În majoritatea tinerimei de azi, nu ved o garanță pentru realizarea idealurilor naționale.

Orî unde privim, vedem numai figuri imposibile și oameni indiferenți, lipsiți de entuziasm, lipsiți de căldură și de sentimente, vedem numai o totală lipsă de scrupule morale, lipsă de idealuri și de conștiință națională, o totală lipsă de cultură etică.

Moștonitorii uriașilor de ieri, a generațiunii de oameni mari cu inimi generoase, cu *sacrificiul complet de abnegațiune* pentru patrie și neam, sunt numai umbre reci, cu inimă egoistă, interesați și lacomi, absorbiți de singurul dor de îmbogățire.

Vor fi aceste vorbe prea des auzite domnilor și doamnelor, dar sunt lucruri cari trebuie mereu repetate, pentru că în fine totuș să li se deo o mică atențiune.

Să vorbim, să spunem, să talmăcim ceea ce simțim pentru patrie și națiune: este nu numai un drept dar și o dato-

O plimbare veselă.

rie. Aşa sîntem cu acesta ca și cu aerul. Fiind că prin el trăim: avem *dreptul* la el, căci *fără el* am muri: datoria ne este de a întrebuiți toată puterea vitală ce se ascunde în aer. — Vulturul își face cuibul pe stîncă din vîrfurile codrului. Pentru ce? Pentru că procedează conform condiției sale de viață. Și noi satisfacem numai condiția noastră de viață când susținem din toate puterile individualitatea noastră națională.

Aceasta individualitate națională ar trebui să fie o organizație puternică și mare — care ca ori ce organizație, numai de la sine prin puterile sale interne se poate desvoltă sănătos.

Dar cum să se desvolte, cum să se perfecționeze această organizație, când musculatura și circulația sîngelui adevă: indiviții din cari se constituie sînt atît de istoviți?

Majoritatea lor e crescută *fără* noțiuni fiziologice, *fără* cunoștințe vitale, *fără* aspirația de selecțiune.

Cu tot progresul culturii, e o lipsă totală de selecțiune individuală.

Că nu există în omenire instinctul de selecțiune — reese evident când aruncăm o privire analitică aprofundată în giurul nostru, în haosul de necinste și de indiferentism.

Conform legilor evoluționiste: toate se perfecționează.

La educația noastră înse, aceasta nu se poate raportă — ori e atît de lentă această evoluție, că nu se poate observă... doar cu microscopul.

Legile noastre de instrucție nu urmăresc selecțiunea în educație.

Ba — par că din adins se neglijează.

Cel puțin trebuie să presupunem aceasta când vedem, cum s'a talat cu totul — drumul, ca inteligența să iasă în relief, să poată eși victorioasă. Dacă se pune în vigoare legea cu taxele mari pentru învățămîntul superior atunci numai cei bogați o să poată merge înainte pe calea luminoasă a științei.

Și clasa bogată nu este chiar rezervă de inteligență, căci prea e istovită de belșug și „spleen“.

Bogat nu este totdeauna sinonim cu: *inteligent*.

La noi înse, poate chiar această selecțiune este în vedere: Bogații la posturi grase; țeranul la mălaiu mucegăit, clasa mijlocie la răbdări și suferințe, femeia pe stradă. Căci pe femeia la noi, tot mai mult o esclud legile de la beneficiile științei.

Tot mai multe dificultăți întimpină de a-ș câștiga știință suficientă spre a-ș asigura o existență prin muncă, în mod cinstit.

Cultură etică nu se cere de la femeia noastră — e destul dacă știe a se găti și a jucă mausul.

Ce să mai zic de mica burghezime, de cei săraci, și de țărănime, cari la toate statele sînt o rezervă națională, un izvor bogat de inteligență?

Legile fatale selecțiunii naționale, făcute forțamente pentru combaterea crizei — crasă provocată altfel de superficialitatea și indiferentismul clasei de selecțiune — aceste legi *sînt* *cât de inesorabile*, să nu escludă *rezerva națională* de la instrucția superioară, căci esclus țeranul și clasa inferioară de la posibilitatea de a se instrui — se va rupe lanțul unității în viața națională.

Se va formă un zid între datoria, dorințele și aspirațiunea celor două clase, care din ce se va lărgi din ce se va deveni mai periculos.

Fiecare pătură socială va avea alte simțiri, alte scopuri. Cu cât se vor îndepărta mai mult, cu atît mai puțin o să se înțeleagă unii pe alții. În loc de o contopire absolută: ce e izvor de putere națională, o să se formeze caste separate cea ce e un *pericol național*.

Iată o chestie, care merită o preocupare mai serioasă a părinților țării, cu toate că este o chestie „banală“ după cei indiferenți de durerea neamului.

Să ne ocupăm dar mai serios de selecțiune în educație care este temelia culturală a națiunii.

De ce omul să nu aibă interesul selecțiunii perfecte ce vedem în natura admirabilă ce ne înconjoară?

Savanții de științe naturale ca Humboldt și alții au constatat că în vremurile cele mai îndepărtate toate florile au fost verzi. Dar, ca să corespundă mai bine scopului de viață, instinctul naturii a lucrat în ele în caosul timpurilor, încât prin o evoluție lentă, prin nuanțe transitorii au luat culori, s'au transformat, c'au selecționat până au devenit florile de o frumusețe deseversită cari le cunoaștem sub numirile de: orchidee, crisanteme, trandafir, garoafe și altele.

Când le privesc lung, lung... rămân estasiată admirând în ele natura, aceasta artistă fără seamăn.

Ce muncă obositoare și de durată lungă a deseversit natura până ce „Maréchal Niel“—ul a câștigat culoarea suavă galbenă a petalelor și caliciul său plin de sevă.

Câtă artă și câtă estetică în puterea naturii străvechi, mestecând în caliciul orchideei verdele cu galbenul secesional — și stropind cu purpur petalele albe de un parfum tîmăet a câte unei garoafe strînsă la mijloc într'un potir de agat.

Câtă ingeniositate a pus în evidență aceasta artistă genială până a inobilat miile petale a crisantemelor, cari se răsfață cu atîta cochetărie, formând o stea în giurul căreia își etalează voluptos suprafața lor catifelată.

Că instinctul de selecțiune nu s'a desvoltat mult nici în societățile mai înaintate, se poate constată mai plastic azi, când vedem că Germania a serbat cu atîta pietate memoria fiului ei celui mai mare a lui *Goethe*.

Chiar și Francezii, dușmanii lor seculari, au recunoscut că exemplul cel mai suprem, cel mai unitar al selecțiunii omenesci, și astfel cel mai *perfect om*, (de o cultură etică deseversită) din istoria omenirii, a fost *Goethe*.

Goethe a fost coroana selecțiunii. În el, natura a dat o artă deseversită a selecțiunii omenesci.

Poetul eră universal, egal de prețios în toate aptitudinile sale precum strălucește diamantul din toate unghiurile.

Tot scopul vieții sale a fost de a se *perfectiona* și de a perfectiona omenirea din giurul său.

El, care a scris metamorfosa florilor — a fost prea conștient și pîtruns de selecțiune. Și ultimele sale cuvinte „mai multă lumină“ au fost un pas mai mult spre acest scop.

Dar la perfecțiunea lui Goethe a contribuit mult educația lui morală, primită de la mama sa, un model legendar de înțelepciune și de virtute, a femeilor burgheze germane.

Selecțiunea mamei decî este scara cea mai înaltă a perfecțiunii.

Germanii l-au înțeles pe Goethe și cauzele se-
lectiunii sale și l-au luat ca exemplu.

Părinți, dascăli, voi factorii pedagogiei, des-
tați-ve și vedeți cum l-au înțeles germanii pe Goethe
— de ce să nu-l imităm, să-l urmăm și noi?

Dar să nu mergem așa departe. Și noi avem
oamenii mari.

Frunzărind paginile tesaurerelor noastre cultu-
rale, găsim un *nume strălucit* care ne servește de
pildă și de model *Constantin Evarcu* creatorul ace-
stui splendid templu al științei și artei — templu
care îl va glorifica din generație în generație, din
veac în veac.

Iată cum ni-l infățișează domnul V. A. Urechia
la inaugurarea seriei conferințelor din anul trecut:

„Leit-motiv al vieții lui Esarcu era *instrucțiu-
nea și educațiunea*.

„A întemeia în țară o educație virilă, serioasă
și mai presus de toate națională, o educație având
„de basă studii serioase și asigurătoare grabnicei
„evoluțiuni naționale, neperdând nici o clipă din ve-
„dere cultul frumosului; a demonstră adese în mod
„convingător, că România nu poate exista decât fă-
„când să existe Românii de peste munți și de pretu-
„tindenea; a propagă cu graul și cu exemplul res-
„pectul și iubirea celor cari au muncit și se trudesc
„pentru popor; a predică la toate ocaziunile, în toate
„conferințele, în toate discursurile că națiunea ro-
„mână nu se poate ridică decât prin istrucțiune
„nedeslipită de educațiune; a învăța pe Români să
„știe că victoria definitivă în lupta pentru a ocupă
„loc la soare, pe globul pământesc, va fi celui po-
„por care va fi nu numai cel mai învățat dar și cel
„mai *moral* înțelegându-se prin moralitate *capacita-
„tea* de sacrificiuri pentru *binele aproapelui*; iacă
„rolul ce și-a dat C. Esarcu și la care ne-a imbat
„încă din anii 1865“.

Constantin Esarcu fiind unul din fondatorii cul-
turei noastre naționale, să-i ridicăm în sufletele noas-
tre un vecinic *altar* de *pietate*, căci lui îi datorim
acest palat monumental, merit pentru întâlnirile
noastre intelectuale.

În generația de azi vom găsi mai rar asemenea
perfecțiuni: oameni de o cultură universală, buni,
politicoși, și de o corectitudine scrupuloasă în ma-
niere, datorii și caracter.

Astfel avem oameni instruiți cari fac boacăne.
S'au găsit directori de bancă, deputați, ofițeri,
funcționari înalți cari au delapidat.

Sunt literați cari nu știu întreținea o conver-
sație.

Sunt savanți cari se ceartă.

Sunt femei culte, cari cheltuesc cu miile pe
rochii și fleacuri, dar pentru literatură și artă nu ar
da nici un franc pe an. Iată în fuga condeifului că-
teva exemple din elita societății.

După aceste cine se va indignă, dacă popii se
ceartă în biserică, dacă dascălii, luminătorii poporu-
lui joacă cărți.

Dacă unii moralicește lipsiți de echilibru, în
val vârtejului petrecerilor își bat joc de tot ce e sfânt,
de patrie, neam, limbă și de tricolor.

(Va urmă.)

NELI I. CORNEA.

La Smârdan.

„*Neam român, veduți odată*

„*Oastea Domnului Mihaiu*“

Zicea Dunărea 'ntristată :

„*Fulger îns'atunci erai.*

„*Și-alergând prin cer furtuna*

„*Cântă vorbe românești —*

„*Astăzi stai și-ascult într'una*

„*Și me uit, și nu mă ești !*“

Dar abia rosti cuvântul

Dunărea, vind prin văi,

Și vedu gemend pământul

Și de căi și de flacă.

Zornet auți prin zare,

Cum se 'nchiagă stol cu stol

Și năprasnică răsare,

Oastea Domnului Carol.

Jalnic tu-ți doțnești durerea

Dunăre, și iat' acum !

Din morment ieși puterea

Și 'nzadar îi stai în drum.

Trec voinicii peste tine ;

Mersul lor e sbor de fulg,

Și din mânil străine

Stema libertății smulg.

Tresărira tuți Românii

Căci aminte și-au adus,

Cât s'au străduit bătrânii

Steagul să ni-l ție sus,

Câte plângeri ne'nterupte

În morment or fi versat,

Că nepoții fug de lupte

Și că steagul e 'nchinat.

Dunăre-ai vedut Smârdanul ?

Spune tu, s'o spuui și eu.

Și noi șcim isbi dușmanul,

Și 'n Români e Dumnezeu !

Șcim și noi găti cununa

Vitejiei ce-o doțnești,

Și când urlă 'n cer furtuna

Cântă vorbe românești !

La Smârdan — așa vră Domnul —

Morții dintr'această zi

Vor avea cu spaime somnul,

Și-aturând se vor trezi

Apărându-se cu mâna

Ca de-un tănuit dușman,

Vor mușcă gemend țărâna

Ca și 'n luptă la Smârdan,

Că 'ntrăceea zi, cumplită
N'avu mila nici un rost,
Și minia răsvătită
Lege tuturor ne-a fost
Ast-fel că vedând perirea
Însuși Dumnezeu de sus
Galben întorcând privirea
Mâna peste ochi și-a pus.

La Smârdan pe unde drumul
Da de-adreptul spre vrăjmași,
Risipial cu mâna fumul
Ca să vești la pătru pași.
Și 'ntr'un tad fără de nume,
Unde-ai noștri iuți pētrund,
Nu eră nici cer nici lume,
Numai noupte fără fund.

Și 'ntr'acel noian de ceată
Dorobanții dând de-un riu,
Aū trecut prin sloi de ghiată
Și prin apă până 'n briu.
Riu de apă - Prut să fle --
Cum eră să-î ție 'n loc.
Dacă n'a putut să-î ție
Din redute-un riu de foc!

La Smârdan de-un gând cu toții
Fost-am braț puștiitor,
Și murind ai dat nepoții
M'na cu strămoșii lor.
N'ai avut măi bunți tu Bane,
La Căluğăreni în vâi ;
Iar la Racova, Ștefane,
Nu-ți erău măi tari ai tei.

De-o veni din nou vr'odată
Vuet peste-al teū pământ;
Țară dragă și 'ncercată,
Vom rugă pe Domnul sfânt
Nu 'ntr'alt chip să ne ajute
Ca să 'nfrângem pe dușman,
Deci dându-ne virtute
De flăcăi ca la Smârdan.

GEORGE COȘBUC.

Cugetări.

Adu-ți aminte și gândește-te totdeauna că ești om.

Filimon.

Respectează pe toți semenii tei! nu desprețui pe cei mai mici decât tine, și nu te îngâmfă; caută ca prin purtările și faptele tale cele bune să n'ai nici odată pentru ce să te temi de zeii mari.

Tratați cu umanitate pe străini și onorați pe oamenii cu spirit.

Un imperator chinez.

O soacră.

Pe legea mea, Lascăre, o să me omoare cu zile!...
Drăguță de nevastă e bună, harnică, modestă, simplă în gusturi, econoamă, își vede cu dragoste de copil, ba, ce e atât de rar, me și iubește. Ori-când aș vrea, ar fi în stare să mi-o probeze... Când intră înse pe ușă gogorița de soacră-mea, negru mi se face înaintea ochilor!... Nu am pace de multe ori, nici să-mi sărut nevasta!... Lascăre, o să turbă!... Ce să-i fac eu soacră-mi?... Învață-me, plănuește, că mi-e capul ca o moară fără proptea!...

Așa se vâită, așa turbă de mânie și de ură, bietul nenorocit Panaite Lespede, funcționar superior la vamă.

Alergă mai mult, decât umblă, prin larga odae a prietenului său Lascăr Giurgea, aci apucând un scaun de spate și trântindu-l, aci dând câte un pumn viguros în masa din mijloc, ceea ce făcea să sară mulțime de nimicuri de pe dēnsa; aci, în fine, trântindu-se pe pat ori pe câte unul din cele trei jilțuri, cu atâta tărie, că praful sbucniță numai decât și mergea să se joace în razele soarelui ce intrau pe o fe-reastră largă și luminoasă.

Lascăr, cu zimbetul pe buze-l lăsă să vorbească și să-și descare ciuda pe mobilele odăiei; apoi, îndată ce Panaite-și oprî puhoiul de cuvinte și rămase trântit pe un jilț, el înaintă încet, turnă din sticla de pe sobă apă în păhar, îl puse pe o tavă și merse de il presintă.

— Ce e asta?... întrebă Panaite c'un ton ar-țagos.

— Nu ți s'a uscat cerul gurei? Nu? Atunci me iartă... Ori-cum. apa e rece, proaspătă și liniș-teșce de multe ori prea multa aprindere... zise Las-căr cu tonul cel mai serios.

— Hai, lipsește d'aci cu apă cu tot... strigă Panaite. Tu o să glumești și când îi fi întins pe catafale!...

— Apoi dacă te superi până într'atât încât nu mai știi ce faci?... Și pentru ce, oameni buni? Pen-tru că mama soacră-l tot dădăcește mereu... Pentru că-l învață cum să trăiască în lume și în casă... Aūdī dta să se supere dl Panaite pentru că bunēta-tea lui de soacră îi zice: Ginere dragă, fia-mea e cu ochii cam obosiți azi... de! Nu prea o dragostī atâta!... Ori: ea e copilă de tot, ia seama să nu mânānee mult și bucate care cad greū la inimă! Ori: azi n'ai dus-o la plimbare; ori: erī ai plimbat-o prea mult și uite că are guturai, ori: etc. etc.... punct! Da eū, bre, dacă aș avea așă juvaer de soacră, aș ține-o, cât ar trăi, pe puf de găscă și după moarte aș împăi-a-o!...

Panaite începū a ride... Mânia i se potolise. Cu toate acestea grāl:

— Ei, foarte bine, dragă Lascăre; repetân-du-mi ce ți-am spus și cu tot naturalul teū vesel, glumet, batjocoritor, m'ai făcut să-mi pierd supēra-rea, dar nu și ura contra sculei mele de soacre, nu și dorința de a-ți cere un sfat cum s'o mătur de pe la mine din casă fără să se supere nevastă-mea...

— Un sfat... un expedient... un fel de *curățē-nie*, cum am zice... Pentru aceasta trebuie ceva gān-dire... Știi tu, sūnt unii cāni și unele pisici de o constituțiune așă de a dracului, că numai cu bățul ori cu țâstuiala nu te scapi cu totul de ei... Uite ce,

Primul roman.

— reluă el vorba — poimâne e duminică și luni e serbătoare... Doue zile de petrecut la vie; hai să ne invităm așa, șei, fără multă codeală, la directorul teü. Mi-a spus nevastă-sa că se duce la vie, și chiar mi-a poruncit, să merg și eu cu orî ce preț... Bënd must și mîncînd pastramă orî cîrnați, eu am totdauna ideii gogonețe... Ce zicii?

— O să le ai tu, ideile, nu eu; prin urmare te poți duce singur.

— Nu m'ai priceput, nenicule? Ia-ți nevasta, ia-ți și odorul de socrișoară, — și -- bun e Dumnezeu; i-om face noi ceva pe-acolo, în puterea interesului ce-i purtăm. Directorul ține la mine, — e om delicat. Pe lângă noi o să treacă și soacra...

— Fie... primesc. La revedere.

Panaite plecă și se duse drept ca neamțul la director acasă.

II

— Da ce-i asta, ginere dragă? Acuma ai eșit de la pîrdalnică aia de clîntălărie? Nu veđi că pe Mițica o doare capul? Fereșce; cum să n'o doară căpușorul, când de-o săptămîna n'ai scos-o de fel la plimbare?... Nu șeiți, voi, bărbații, decît să tot che-fuiți.

Cu aceste cuvinte îl întimpină mama soacră pe bietul Panaite. I-ar fi dat el vr'un răspuns care s'o facă să sară în sus de trei coți și un rup, dar îi eră tot pentru Mița, să nu o supere cu cearta ce s'ar fi iscat între el și mă-sa. Înghiți decî, ca totdauna în sec, și intră în casă.

— Bună seara, puile, zise nevستی-sei, sîrutînd-o.

— Bună seara, răspuse nevasta zimbîndu-i.

— Iaca, îi hlinjeșce... numai cît a sîrutat-o și a și împăcat-o... Arđă-l focu de sîrutat... mormoia la usă soacra.

Panaite se făcù că n'aude.

— Șei una, Mițico, — urmă el, — ne-a invitat directorul la vie la densusul pentru duminică și luni. Vrei să mergi?

— Da, — strigă ea cu bucurie.

— Ei, veđi dta? La vie ca să recească Mițica. Și copilul, me rog, cui îl lăsați? Strigá, tot de la usă, mama soacră.

— Pentru doue zile l-om lăsá și numai cu doica, — zise Panaite rîstîndu-se la ea.

— Copil de un an numai cu doica! strigă soacra cu mînilor în șolduri.

— Da, pentru că mergi și dta, mamă, — răspuse Panaite, îndulcindu-și glasul.

— A! și eu? atunci măi vine de acasă. Fereșce... Doue zile poate să stea copilul și numai cu doica... răspuse soacra îmbunată.

Cucoana Nastasia Rotă, vëduvă la 30 de ani, își măritase copila în vërstă de 18 ani după Panaite Lespede. Il luase sîrac lipit, că Mițica se dase în dragoste cu el și pentru că jurase înaintea icoanelor că bea chibrituri puse în oțet, de n'o da-o după el.

Hojma inse cucoana Nastasia îi scotea ochii că l-a luat numai c'un baston și fără palton, hojma îi făcea lecții și-i ținea la evangheliu.

(Va urmá.)

N. G. RADULESCU-NIGER.

La despărțire.

*Să nu-mi plîngi, — să nu-mi plîngi de milă,
Să nu-mi întinđi buzele reci,
Senină și rece să-mi treci
De astăzi din cale-mi, copilă.*

*Pe-a lumii ripoase cărări
Nî-o fi doar viața măi lină, —
Și n'a fi nici unul de vină
De stingerea-atâtor visări.*

*A fost o poveste pustie...
Și n'a avut nici înțeleș
Să-ți trec pe sub geam așa des,
Dorînd să te am pe vecie.*

*Abia din vëđut ne șciam,
Și-abiá ne vorbirăm în treacăt, —
Tu pune-le tuturor capët,
Că 'n veci a mea n'o să te am.*

*Tu ești o femeie-regină,
Iar eu sînt un biet pribegit,
Cărarea mea-i drum pustit...
A ta cu norocuri e plină.*

*...Visările mele de-acum
Se întunecă... speranța moare,...
A tale priviri plîngetoare
Să nu me urmeze 'n drum.*

*La ultima noastră 'ntelnire
În poartă să nu me petreci,
Să nu-mi întinđi buzele reci
Cu-o galeșe, dulce privire.*

*Vor trece și anii pe rënd,
Cu ei și iubirea uitată...
Iar când ne-om vedea vre-odată,
Ne-om strînge de mână rîđînd.*

Beins, 7 iunie 1901.

V. E. M.

Descânțece și farmece.

Doftorii de bujor.

Când i se va legá limba omului de vre-o boală, să-l afumi cu rădëcină de bujor și i se va deschide limba; cine va purtá la densusul rădëcină, nu-l prind farmecile și orî unde va afumá cu rădëcină sau cu frunze sau cu floare prin casă orî pe om, nu se va măi lipi duh necurat de acea casă și va avea bujor și în grădină.

Iar cine va bea semînța lui cu vin dimineața orî de reu, va avea în coș se va izbăvi.

Iar cine va înghiți de 7 orî câte 7 grăunțe de bujor, dimineața pe nemîncate, foarte bine va vedea și i se va deșteptá mintea și va fi isteț.

Iar cine va legá semînța la brațul mînei drepte, va fi tot sánetos și îi vor lipsi gîndurile cele rele; să legi pămënt la piciorul stîng la genunchiu, că-i foarte bună de dênsele, iar care curge sânge din nas să bea rădëcină de bujor cu vin; iar care va avea gálbinare, să bea bujor cu vin de multe orî dimineața la sfêșitul lunei.

Ochii vulturului.

Să-î porți totdeauna neîncetat într'o bucațică de pânză nouă curată, că apoi cinstit vei fi ori la ce instanții vei merge sau și la domn sau la vre-un judecător cât de departe, măcar cât de pârît vei fi tot vei avea trecere ori și unde și toți ți se vor plecâ ție.

Inima vulturului.

Să o porți cu tine și ori carele va fi cu reu, nu va putea, ei ți se va plecâ ție întru toate.

Mațul vulturului.

Să-l usuci bine, și când te va dura coastele sau pânțelele sau mânilor sau pieptul sau încheeturile genunchilor sau șalele, să te ungi cu mațele aceea că degrabă vei luâ tămăduire.

Sfârcul arpei.

Să-l stringi și când va avea vre-o femeie să nască și nu va putea, atunci sfârcul să-l atingi de coasta femeii cea stângă și îndată va naște pruncul, de aceea dar să nu-l bage mult acel sfârc pe coasta femeii că apoi apoi vor cădea și mațele ei.

Piciorul vulturului.

Acel drept, când vei avea să cumperi ceva, să-î ieși la tine și ori ce vei avea să cumperi tare degrabă și mai în dar vei luâ, iar când vei vinde să-î depărtezi de la tine.

Descântec pentru ce-î perit, marția dimineața.

Sculatu-s'a, mânecatu-s'a (cutare) pe cale pe cărare când fu la jumătate de cale cel perit întimpinatu-l-a în gât iscatu-s'a, în măsele, în dinți, în cap, în urechi, în creeri capului, în fața obrazului, a junghiiă junghiatu-l-a, a săpă săpatu-l-a, a ustură usturatu-l-a, nimenea nu l-a audit, nimenea nu l-a vădut, numai maica Domnului din poarta cerului l-a vădut și l-a întreat, ce te vâcărezi, ce te mișeleși, (cutare.) Oh maică Preacurată, cum nu m'oiu vâcărá și cum nu m'oiu mișelá, că am pures pe cale pe cărare astăzi marți de dimineață curat, luminat, cum Dumnezeu m'a lăsat, când pe mijloc de cale cel perit întimpinatu-m'a în cap, în crieri, în gât, în față, în măsele, în dinți, în toate încheeturile iscatu-s'a, dar maica Domnului așa m'a zis : fii mei (cutare) nici te vâcărá, nici te mișelá, că (cutare) ți-a descântá și eu, maica Domnului, leacul ți-oiu da.

Cu sapa l-a săpá, cu lopata l-a aruncá, cu mătura l-a măturá, cu mâna dreaptă l-a luá, în mare l-a aruncá, acolo să cheie să răscheie să nu mai rămâe cât un grăunte de mac peste trei țeri aruncat, iar (cutare) să rămâe curat, luminat ca soarele în seninat, ca Dumnezeu ce l-a lăsat, ca maica lui ce l-a născut.

Doftorie pentru care are piatră în pântice.

Să ieși sēmēnță de soc și să o prăjești cu untură de mascur bine și să puî pe rast.

Și de altfel mai bun.

Duminecă dimineață când va tocá la biserică acel cu rastul se șadă pe pragul usei și cu fața afară și altul să ție o lingură nouă în mână, și când va audí tocând să deie cu lingura cu dosul ei peste rast și să zică : „popa toacă, rastul sacă“, și așa zicii până

de 9 ori și aceasta o faci în 9 dumineci și va săcă rastul vechiu.

De altfel.

Să ieși 2 ocă lapte dulce și de 3 parale sopen prost să radí în lapte și să-l mestici bine și apoi să-l puî la căldură să șadă trei zile, apoi să ieși frunză de tutun și să ungi frunza cu această doftorie și să puî pe rast și tot așa până a scădea de tot și va cam trepădá dar i-a fi bine.

Date la lumină de :

V. A. URECHIA.

Cântece populare.

I

Foaie verde liliac,
N'am pe nimenea cu drag,
Să vie să-mi calce 'n prag,
Să me 'ntrebe de ce zac;
Zac de cor și de vĕrsat,
De boală zac și te seoli,
De dragoste zac și mori;
Foaie verde liliac,
Măi bădică al meu drag,
Îmbracă-te, hai cu mine;
Cum n'aș merge, vai de mine,
Dar m'e frică și m'e teamă,
Că ne-o prinde la vre-o vamă,
La vama Bacăului, la poarta Buzăului.

II

Frunză verde grău mĕrunt,
Inimă cu venin mult,
Când să te mai vĕd rĭdĕnd,
Și prin cărciumioare bĕnd,
Cu frățiorii de gât,
Și din gărăfioare bĕnd.
Frunză verde trei aglicii,
Scoate-me Doamne d'aici,
Că mie mi s'a urit,
Tot urcând și coborind,
Și umblând pe sub pământ,
Cu fiarele sdrăngăbind;
Fiarele m'ău ruginit,
Picioarele m'ă le-ău rānit.
Frunză verde trei smicele,
Treii smicele de agud,
Doue amante am avut,
Una e de la Galați,
Dă guriță la soldați,
Alta e de la Buzău,
Arde sufletelele meu,
Ca șarpele prin dudău,
Când imi umblă tot mereu,
Leano pentru Dumnezeu,
Nu mai me ținea de reu,
De la peptișorul teu,
Că m'ăi mai ținut odată,
Si-am zăcut o vară toată,
Și iarna pe jumătate.

CHRISTEA N. ȚAPU.

SALON.

Serbarea din parcul Cotroceni.

A doua zi de Rusaliu s'a dat sub patronajul principesei Maria a României, o splendidă serbare în parcul de la Cotroceni, în folosul Societăților bucureștene „Obolul“ pentru ajutorarea săracilor și „Materna“ pentru creșterea copiilor găsiți și săraci. Credem a face o mare plăcere cetitorilor și în deosebii cetitoarelor noastre, dând informațiuni amănunțite despre acest strălucit succes al carității damelor române din nalta societate a capitalei București.

Parcul eră schimbat într'un mic paradis. Chioscuri cu flori, cârciume aranjate într'un mod uimitor, teatru și circ, călușei, corturi, muzicii militare, orchestre, doamne și domnișoare din societatea aleasă, îmbrăcate în costume de fantasii, în diferite porturi străine, împodobite cu flori, ciripit de paseri în depărtare, verdeață și pom, toate acestea te făceau să crezi că ești într'o altă lume.

Erau două intrări, una în partea de sus a parcului și alta în partea de jos. Aci eră dna Zoe Sturdza, soția primului ministru, care stetea la casă, rupând biletele, primind banii, mulțumind tuturor și îndemnându-i să vadă toate frumusețile din parc. Dsa eră ajutată de dnele Scarlat Ferekyde, Emil Petrescu și dna Cerkez cu dsoara și de dna general Catargi.

La orele 4 și un sfert sosi regina, însoțită de dna Mavrogheni. La intrare a fost întâmpinată de principele Ferdinand cu un mare buchet de flori. Saverana, scrie „Voința Națională“, de unde scoatem aceste informațiuni, purtă un splendid costum românesc, făcut din pânză albă națională furnisată de societatea Furnica, iar broderiile de mătăsoasă neagră, după deseneuri vechi românești, erau executate de câtră țerance din satul Mogoșești, județul Ilfov.

Întrând, regina se întreține mai multe minute cu dna Sturdza și cu celelalte dame. Se interesează despre rețeta intrărilor și plătește biletele de intrare.

Lângă poartă așteptă o trăsurică-panier, împodobită peste tot cu ghirlande de trandafiri albi și roșii și trasă de doi cai mici vineți înhamăți în înaintași, dar conduși cu mâna de doi lachei ai curții. Regina ia loc în acest panier, caii pornesc, panierul se leagănă ușor, muzica militară întonează imnul regal și micul cortegiul luă drumul spre chioscul principesei Maria, cel mai frumos din parc.

Acest chiosc e construit în stil secesionist. Planul a fost făcut de dl arhitect Antonescu, iar decorațiunea de pictorii Vermont, Artachino, Luchian și sculptorii Späethe și Storch.

În fața chioscului sunt mese încărcate cu obiecte de vânzare, tablouri, broderii, obiecte de artă, împletituri, umbreluțe, mici deseneuri, etc. multe din acestea lucrate de principesa Maria și toate fără deosebire, având un semn, un souvenir, pus de augusta-i mână.

Principesa Maria, eră îmbrăcată într'un costum alb, simplu și sever, cu o pălărie mare de paie, pantofi roșii. A. S. regală servia în persoană, ajutată de dna colonel Pressan, de dsoarele Aurelian Băicoianu, Missir, Carcaleteanu și Arlon.

Dra Missir conducea un căruțor cu păpuși. Îmbrăcată într'un costum pitoresc, cu figura încadrată în bucle bogate, cu perul plin de flori, dsa părea de asemenea o încântătoare păpușă.

Trăsura-panier se opri în fața chioscului, regina se dădu jos. Fu întâmpinată de principesa Maria, încongiurată de „personalul de serviciu“ al chioscului. Încântată de atâta frumusețe, regina înaintă spre chiosc, unde fu întâmpinată de dl Dimitrie Sturdza, președintele consiliului, de dl mareșal Philipescu, de dl Haret, ministrul instrucțiunii publice, etc.

Principesa oferă reginei mai multe obiecte, pe cari M. Sa le plăti, și după ce observă cu atențiune toate luerurile expuse se urcă sus în chiosc. Aci eră micuța principesă Maria, care ținea în mână două baloane. M. S. regina luă pe principesa în brațe și o sărută. După aceea Suverana se întreține mai mult timp cu dl Sturdza și cu celelalte persoane din chiosc.

E greu de descris zelul ce depunea principesa Maria ca să servească publicul, ca să vândă cât mai multe obiecte, făcându-le cea mai gentilă reclamă, oferind fiecăruia după puteri, citind prețurile de pe fiecare obiect, și veselia, grația cu care încasă parafele, cu care înapoia restul la cumpărări. Eră o vândătoare neîntrecută.

După vre-o 20 de minute, regina părăsi chioscul princiar și se urcă în trăsura-panier. În acest timp, se instalase în dreptul trăsurii un aparat fotografic. Dna Mavrogheni aduse pe micuța principesă Maria, pe care regina o luă în brațe și se fotografiară împreună. Veni apoi principesa Maria, se urcă în panier și se luă o altă fotografie.

O a treia fotografie se luă cu întregul grup, principele Ferdinand stând alături de panier.

După fotografiare, principesa Maria se întoarse la chiosc și reîncepă serviciul de vândătoare de obiecte. Panierul plecă.

Drumul de la un chiosc la altul eră scurt, dar plin de farmec și-ți lăsă impresii cari nici odată nu se pot șterge. Ușorul panier, tras de cei doi cai înaintași, o cotia neîncetat pe drumul învârtit, străbătea printre boschete, alte ori o luă d'adrechtul prin iarbă și când cortegiul se opriă la un chiosc, cântecele lăutarilor, imnurile muzicelor militare, duioasele cântece ale orchestrelor, îl chemau în altă parte.

Regina s'a oprit pe rând la toate chioscurile, făcând câte o mică stație. Toate aceste chioscuri, foarte apropiate, erau astfel aranjate, încât trecând de la unul la altul, ți se părea că treci dintr'o localitate în alta. Aci eră cârciuma de țară, cu ulcele de lut; dincolo șatra țigănească; mai la deal berăria cu ovrigi uscați, cu alune, etc.; la dreapta un cort ascuns, un cuib într'un boschet; mai sus, sus de tot, e cortul japonez. Toate chioscurile se deosebesc și toate te atrag, te uimesc.

Mai în fundul parcului, în partea stângă, principele Carol și principesa Elisabeta, într'un drăguț și elegant chiosc, vând obiecte de fantasie, picturi, tablouri, fotografii, cărți postale ilustrate, baloane și

draei național. Cu deosebire principele Carol s'a arătat vîndător neobosit în desfacerea baloanelor și cărților postale ilustrate. Foarte vesel, stătea de vorbă cu persoanele cari au contribuit la desfacerea bazarului. Principele Carol și principesa Elisabeta purtau costumul național. La acest chiosc se mai aflău ca vîndătoare drele general Robescu.

Panierul se opri un minut în fața pavilionului de tragere la țintă. Înăuntru, în arenă, erau drele Elisa Reis și Alexandrina Altenburg, cari trăgeau cu pușca. După cum gloanțele nimeriau țintele, se aușiau sunet de tobă, plâns de copil, fanfară, etc. De odată se deschise o ușă din mișloc, apărură o frumoasă odalișcă, care înaintă dansând vre-o trei metri, apoi dispărură de odată.

Panierul plecă din noti, atunci se aușă o nouă detunătură, o ușă din partea stîngă a tirului se deschise și se vedură, în mărime aproape naturală, portretul regelui.

Doce minute și cortegiul ajunse la chioscul micilor principii, Carol și Elisabeta, cari eșiră întru întâmpinarea reginei. Suverana îi îmbrățișă.

Principele Carol eră îmbrăcat în costum gorjenesc, cu pălărie neagră, de care atărnau panglice tricolore. Costumul acesta îl prindea așa de bine, încât credeai că e un copil al munților noștri, iar prințul se simția mândru și nu vorbiă tot timpul decăt românește. Principesa Elisabeta eră în costum țărănesc, tot de prin Gorj, cu doue fote negre, cu opinci în picioare și în cap o cunună de trandafir alb. Privind-o, nu puteai să deosibeșci într'o țărăncă și un ingeraș.

Prințul Carol, fără să uite menirea ce avea la acel chiosc, oferă reginei obiecte de cumpărat. Numai mica principesă Elisabeta, când vedură pe Suverana, părăsi serviciul ce avea și cu o nespusă drăgălășie se aruncă în brațele reginei. Majestatea Sa o îmbrățișă, o sărută, și din momentul acela, până seara la opt ore, nu s'au mai despărțit.

Imediat, pe dreapta, e chioscul fotografic, cu firma „Fotografia Excelsior“. Acii dnele M. Catargi și Magheru eliberează cupoanele pentru fotografiare persoanelor cari doresc să păstreze ca amintire a serbării o fotografie *à la minute*.

Imediat alături e bufetul dnei Scarlat Pherekyde: „La sandviciul național“. În sunetul bandei de lăutar, de sub conducerea eunoscutului Ciolac, servesc acii dna Scarlat Pherekyde, dnele Simona Lahovari, Constance Cantacuzene și dsoarele Iacob Lahovari, Chrisoveloni și Arion, îmbrăcate în costume Louis XV și suedeze.

Tot pe dreapta, ceva mai departe, dnele C. Dissescu, Paciurea, dr. Toma Ionescu și Henry Catargi, admirabile țigance travestite, ghicesc norocul la intrarea unei șatre foarte pitoreșci. Nu lipsiă de lângă șatră nici cărūța obișnuită, nici dulăul țigănesc. Cu multă drăgălășie „țigăncile“ ghicesc de dragoste, pentru 20 de lei; de noroc, pentru 10 lei. Și cei doritori de a pătrunde viitorul nu lipsiău.

Teatrul Excelsior, asemenea clădit în stilul secessionist, se ridică în dreptul intrării dinspre strada Cotrocenilor. La intrare, dnele G. Văsescu și major Socec vînd biletele pentru reprezentație.

În pavilionul teatral au avut loc trei reprezentații: doue după amiază și una seara. Principele Ferdinand a asistat la prima reprezentație de după miazăzi, iar regina cu principesa Elisabeta, la a doua.

Spectacolul de după amiază a început cu imnul „Trăiască regele“, cântat de dna Brezeanu, dra Miciora și dnii Băjănaru și Theodorescu. S'a jucat apoi primul act din „Noaptea Furtunoasă“ cu dna Maria Giurgea și dnii Brezeanu, A. Georgescu și Murgeanu. Dna Brezeanu a cântat câteva cuplete, iar dl P. Liciu a zis monologuri.

La a doua reprezentație regina a luat loc în fața scenei pe un fotoliu, avînd la stînga pe principesa Elisabeta și pe principesa Valentina Bibescu, iar la dreapta pe dna Mavrogheny, mare doamnă de onoare. Spectacolul a început cu un imn cântat de dna Brezeanu și dra Miciora și dl Theodorescu, în costume naționale, și de dl Băjănaru, care purtă uniforma de dorobanț. Dna Brezeanu a mai cântat romanța „Mândruliță de la munte“, dl P. Liciu a zis monologul „Sămburile“, și în fine s'a reprezentat „La Călimăneșci“, comedie într'un act, cu dnele Ionașcu și Mărculescu și dnii Brezeanu, Toneanu, Demetriadi, Mărculescu și Carussi. La această reprezentație au mai asistat: dl ministru al instrucțiunii publice cu dna Sp. Haret, marele mareșal al curții, dl G. Philipescu, precum și dl St. Sihleanu, directorul general al Teatrelor.

La reprezentația de seară, la orele 9-30, au asistat principele Ferdinand și principesa Maria. La această reprezentație, dna Brezeanu a cântat doue romanțe, dna Maria Giurgea a zis versuri, iar dl P. Liciu a rostit doue monologuri.

Imediat lângă Teatru, alături de esplanada ridicată pentru dans, berăria „Azuga“ a construit un drăguț chiosc și un umbrar, punînd în acelaș timp gratuit la dispoziția societăților „Obolul“ și „Materina“ berea necesară. În sunetele muzicii militare, dna Matilde Krauss cu drele Krauss, Filsch și Deutschland, în costume stiriene, servesc acii bere și cornuri.

Primul chiosc pe alea principală, e al principesei Valentina G. Bibescu. Împodobit cu flori naturale, pavilionul de cofetărie al principesei Bibescu atrage privirile. Dra Marta Lahovari a desemnat doue minunate liste, în cari sînt arătate prețurile consumațiilor. Principesa Bibescu purtă un prea frumos costum champenois, ea și dna Ioana Lahovari, care o secundează în servirea persoanelor cari ocupă toate mesele, căci, nu trebuie să uităm, pavilionul principesei Bibescu e stațiunea automobilului, condus de dl Bibescu, fiul.

În chioscul de parfumerie, îmbrăcat numai în flori, dna general Rasty, în costum rusesc, desface repede micile sticleuțe de parfum, căci vîndătoarele fac pe toți să se oprească în fața chioscului.

Chioscul de parfumerie e în bună vecinătate; imediat alături e chioscul florilor, adevărată profusiune de flori. Servesc drele Schina, D. Ghica, Aline Greceanu și Rioșeanu, flori încheiate în flori.

Dnele St. Sihleanu, C. Ilescu și drele Cruțescu, purtând costume vilageoise și Marie Antoinette, atrag lumea la drumul de fier.

Alt chiosc, unde se pune în vîndare bere și cornuri, îmbrăcat asemenea numai în flori: e al dneilor Hernia și Lily Cerchez, mereu incongiurate.

Drele Săulescu și Tătăranu, în costume elvețiane, abii pot servi publicul cu țigări.

Iată înse o notă originală: chioscul japonez, cu obiecte japoneze de vară. Dna Pleșoianu și drele

Pleşoianu și Niculescu, în costume japoneze, s'au întrecut în activitate, căci evantaliurile din chioscul japonez se agită în toate mâinile.

La al doilea chiosc cu căișori, tot atât de încongiurat, vând bilete dnele N. Filipescu, Emil Lahovari, N. Cerchez, Nicolescu-Dorobanțu, Cesianu, Maria Berendei, dsoara Elisa Șuțu.

În colț, în capul alelei principale, un alt chiosc cu bere, cornuri, alune prăjite. Servesc aci dnele dr. Radovici, Diamandescu, I. Antonescu și dsoarele Vlădoianu, purtând cu gingășie admirabile costume de subrete; dna Sofia G. Pallade împlinește slujba de cașieră.

În fața chioscului principelui Carol și principesei Elisabeta, lăptăria elvețiană e foarte vizitată. În sunetul unei bande de lăutari, vând aci lapte și sandviciuri dnele Lucreția Lecca, Paulina Aslan, Eug. Voinescu și dsoarele Nenovici, Leautey, Schina, Zorileanu, Mille și Rioșanu, toate purtând admirabile costume elvețiane.

Scoborind în vale de la lăptăria elvețiană, întâlnim diverse distracții: Căișorii de lemn, unde dnele Păucescu, Brătianu, Leonte și Urlățeanu, în costume naționale, distribuie biletele cu mult înainte de a deveni locuri libere.

Pavilionul pentru tragere la țintă nu e de loc neglijat. Dnele E. Mărgăritescu și Ștefănescu și dsoarele Homoriceanu, Tassian și Niculescu, pun tot atâtă grabă, cât și grație ca să poată servi pe toți.

Să nu uităm nici ciroul, care a avut mult succes și a fost tot atât de mult vizitat. Directori ai ciroului, dna Irina Buteulescu, în costum Louis XIII, și dl Buteulescu, iar la casă, dna Hagi Pandele, în costum directoire. Ca artiști, tineri din societate: dnu Rudolf Catargiu și Ioan Arion, clovni, frații Savu, gimnasticii, Plagino, barnum, N. Buteulescu, atlet, Giani, luptător, în fine dsoara Buteulescu, asemenea ca clovn.

În dreapta ciroului, pe alee, marele chiosc de cofetărie reținea spectatoriul ciroului, cari erau serviți de dnele Bogos, Popovici, Gr. Săvescu, Elena Grant, Barotzi, Zulnia Sturdza, P. Ciorăneanu și dsoara Ullescu, purtând costume vechi românești și costume de subrete.

Mai cităm căruciorul cu înghețată, sub conducerea dnei Stelorian și care a făcut de nenumărate ori încongiurul aleelor pentru a servi vizitatorilor înghețată.

Ocolul, în giurul parcului, se făcea numai în câteva minute, cu un automobil al prințului Bibescu fiul, care-l conducea în persoană. Cu acest automobil s'au plimbat regina, principesa Maria și cea mai mare parte din vizitatoarele parcului.

La orele 5 a sosit regele. La intrare a fost întâmpinat de principele Ferdinand și împreună au vizitat chioscurile, berăriile, teatrul, ciroul, cumpărând diferite obiecte. Regele și regina s'au întâlnit în fața teatrului și s'au oprit câteva minute la bufet, unde Suverana a luat puțină înghețată.

Ciolac, vestitul violonist ascuns într'un tufiș trăgea cu arcușul în mod fermecător, pe când un chitarist, cu o voce vibratoare, cântă: „Ah! ce mai veselie!”

De la bufet regele și regina, împreună cu mica principesă Elisabeta, s'au dus la cortul țigănesc.

Suveranii intrară în cort. Regina ședă pe un

fotoliu de lemn impletit; regele pe un scaun de lemn de brad, iar mica principesă pe un scaunel cu trei picioare.

Dnele Disescu, Toma Ionescu și Henri Catargi, se aședară jos, pe niște perine de țară, fiecare lângă o masă cu picioarele scurte, cum se ved pe la țară și prin corturile țigănești.

Suveranii au admirat mult acel chiosc, care sēmână întocmai cu o șatră țigănească.

— Să ve ghicesc norocul Majestate; zise dna Disescu, cu un accent țigănesc prefăcut.

— Să vedem, ce poți să ghicești, răspunse Suveranul.

Țiganca întinse numai decât cărțile pe masă și începă să procească.

„Ai să fii cel mai mare rege, zise vrăjitoarea și vei face tot mai mult fericirea poporului peste care domnești. Iată, se arată și un an bun, n'o să mai fie sărăcie în țară“.

În partea cealaltă a cortului, dna dr. Toma Ionescu găciă norocul reginei, iar în fund, dna Henri Catargi, principesei Elisabeta.

Țigancele au dat apoi cu ghiocul și au citit în palmă.

La sfârșit câte-ș trele scoaseră câte o sticlută pe care le deteră Suveranilor și principesei, zicând cu un aer misterios:

— Astea sunt farmece. Cine le poartă, e ferit de ori ce reu și toți vrășmașii sunt învinși.

La orele 7 Suveranii plecară, după ce stătură în cort aproape trei sferturi de oră.

De la cortul țigănesc, regele, însoțit de principele Ferdinand, plecă să viziteze celelalte chioscuri pe cari nu le veduse încă. Regina, s'a dus să vadă dansurile naționale. Banda de lăutari, sub conducerea lui Ciolac, începă să cânte hora.

— Nu șei cât sunt de fericită, dle general, zise Suverana dlui general Lahovari, care se află lângă panier — când ascult cântecele noastre naționale.

Panierul porni din nou și se opri lângă podium făcut pentru dans. Pe acel pod de scânduri erau dna Take Ionescu, dna căpitan Berendei, dna Teodor Nica, dsoarele Secolici și Brăescu, toate în costume naționale, mai mulți ofițeri și maestrul Moceanu. La sosirea reginei, țerancele se coboriră jos, se inclinară, apoi se urcară pe podium și dansul se începă la cântecul a doi lăutari de țară și un cobzar. S'au jucat hora, sërba, ca la Breaza și tălășelul.

La plecare, regina a chemat pe dănțuitoare, zicându-le:

— Veniți să ve plătesc.

La orele 8, regele și regina au părăsit parcul Cotroceni. Principele Ferdinand și principesa Maria s'au dus la bufet și au luat prânzul acolo, împreună cu Excelența Sa Pallavacini, ministrul Austro-Ungariei, și cu dl maior Basarabeanu. Celelalte mese se ocupară numai decât de numeroase persoane din e-lita socială, cari luară de asemenea un prânz frugal. În tot timpul mesei a cântat banda de lăutari.

În timpul serii, parcul fu splendid iluminat cu lampioane venetiane, cu lumini electrice și arcuiri de gaz aeriane.

La orele 10 și jumătate, principele Ferdinand și principesa Maria, însoțite de numeroși vizitatori ai parcului, s'au dus la podium și au dansat.

La orele 11 și un sferi parcul eră gol.

LITERATURĂ.

De la Academia Română. Dl. *B. P. Hașdeu* a ținut vinerea trecută la Academie o conferință intitulată: „Cine sînt Albanezii“. A zis că și Albanezii se trag din Daci. Limba albaneză, construcția frazelor, cuvintele, arată multă asemănare cu limba română. A analizat mai multe cuvinte albaneze. A susținut că Albanezii se trag din Macedonia și că ne sînt întocmai așa de apropiați ca Celții francezilor. Conchide că Albanezii trebuie să se unească cu Macedonia. La ședință au asistat mulți albanezi cari au subliniat cu aplauze espunerile aceste. — *Mitropolitul Moldovei* a dăruit Academiei Române două lădi cu scrisori și documente vechi; peste 300 de manuscrise vechi românești, grecești și slavonești; aproape 1000 volume cărți vechi, cele mai multe cu conținut religios. Tot cu aceasta ocaziune, în. Pr. Ssa a dăruit Academiei și întreaga sa bibliotecă de cărți de psaltichie.

Secțiunile Asociațiunii. *Secțiunea literară*, precum aflăm din „Transilvania“, organul Asociațiunii, a ținut la 11 martie n. a doua ședință în Brașov, sub președinția dlui Iosif Vulcan, referent dl dr. Iosif Blaga, prezenți dnii Andrei Bărseanu și Virgil Onițiu, membri. Dl Iosif Vulcan a propus ca membri actuali ai secțiunilor să nu se numească „corespondenți“, ci „ordinari“ și să se mai aleagă, la propunerea secțiunilor, și alți membri, cari să poarte numirea de „corespondenți“; totodată a propus ca timpul de întrunire la Crăciun a secțiunilor, din cauza gerului, fiind nepotrivit, să se fixeze în luna lui octombrie. Secțiunea a adoptat ambele propuneri. Dl Virgil Onițiu a propus ca lucrările cari se vor publica în organul Asociațiunii, să se plătească. Secțiunea a primit și propunerea aceasta. Toate trei propunerile s'au înaintat comitetului central. Dl Virgil Onițiu a prezentat o consemnare despre cărțile, ce ar fi a se lucra pe seama bibliotecii populare; consemnarea s'a dat dlui A. Bărseanu spre completare, avînd secțiunea a se ocupa mai târziu de chestiunea aceasta. — *Secțiunea științifică* a ținut ședință la Rodna în 5 maii, sub presiul dlui Florian Porcius, referent dl Arseniu Vlaicu, membru dl Emil Viciu. Secțiunea a constatat, că din cauza timpului de iarnă nu s'a putut întruni la Crăciun. A luat act cu durere de moartea membrului dr. G. Vuia. Referentul s'a însărcinat cu compunerea unui regulament intern. În cele două locuri vacante, secțiunea propune de membri pe dnii Simeon Stoica medic în Bran, George Chelariu, dirigent al școlii reale din Brașov. Dl Fl. Porcius a prezentat un manuscris intitulat „Introducere în știința botanică“ lucrat de dsa; s'a predat referentului să facă raport spre a se putea tipări. Ca timp de întrunire a secțiunilor, în loc de Crăciun, secțiunea propune Pașcile.

Studii Politice. Dl Ștefan Straitmann, redactor la „Secolul XX“ din București, a pus sub presă „Studii Politice“. Volumul, între alte articole, va cuprinde și un foar te interesant studiu despre noua orientare a liberalismului român. „Studii Politice“ vor apare pe la jumătatea lunii iunie.

Povețe despre hrana țăranilor. Cărticeica a XX-ea din Biblioteca populară a Administrațiunii Domeniului Coroanei conține: „Povețe despre hrana țăranilor“ de dr. I. Felix, membru al Academiei Române, profesor de igienă la facultatea de medicină din București.

TEATRU.

Societatea fondului de teatru român în Sălagiu. La cele ce am publicat în numerele trecute ale „Familiei“ despre adunarea din Simleu, avem să adăugăm programa festivităților. În ajunul adunării, seară de cunoștință. În ziua primă, la miazăzi banchet. Seara concert și teatru. În ziua a doua, după miazăzi, excursiune la Vila Ana. Seara bal. În ziua a treia excursiune la câmpul luptei de la Goruslau și la mormântul lui Simeon Bărnuțiu.

Teatrul Național din București. Repetițiile de primăvară s'au tarminat sâmbătă, pentru a renece, în vederea deschiderii stagiunii, la 16/29 august. Zi-lele trecute s'au ținut în Teatrul Național esamenale claselor superioare de declamațiune de la Conservatorul din capitală.

Serbarea Marion la București. Măne sâmbătă la 2/15 iunie va fi la București în grădina Rașca o mare reprezentație dată în dragostea și onoarea cunoscutului scriitor hazliu Marion. Programul este compus numai din scrierile sale, jucându-se și o piesă în 2 acte a sa „Taman la Pont“. La aceasta serbare își vor da concursul cei mei talentați artiști.

Reprezentăție teatrală în Mădăras. Tinerimea română din Mădăras, comitatul Sătmar, a aranjat a treia zi de Rusalii o petrecere de vară împreună cu producțiune teatrală, în folosul bisericei gr. cat. române de acolo. S'a jucat: „O serbătoare la cules de vii“ comedie în 3 acte de Ema Kretzbig, tradusă de Maria Bogdan.

BISERICĂ ȘI ȘCOALĂ.

Directorul fundațiunii Șuluțiane, compus din capitulariști și din fruntașii mireni ai arhidieceesei Blașului, a ținut ședința sa în sâmbăta Rusaliilor, constatând un escedent de 10.000 coroane și aducînd tributul recunoștinței pentru dl canonic dr. Vas. Hossu, zelosul administrator al fondului, care în scurt timp are să atingă suma de 900.000 coroane. Atunci, conform dispozițiilor testamentare ale mitropolitului de pie memorie Alesandru Șterca-Șuluțiu, atât stipendiile, cât și pensiunea preoteselor veduve se vor duplica.

La școala civilă de fete a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român esamenale publice se vor ținea la 24—27 iunie, când apoi se va face încheierea solemnă a anului școlar și distribuirea atestatelor. Lucrurile de mână femeieșci, de caligrafie și desemn, vor fi espuse în timpul esamenelor într'una din salele institutului.

La școala gr. or. română de fete cu internat în Arad esamenale vor începe în 4/17 iunie și se vor încheia la 8/21 iunie.

Doctor nou. Dl *Ioan Iacob* din Bihor sâmbătă la 8 iunie a fost promovat la universitatea din Cluș la gradul de doctor în drept.

Adunări învățătorești. Despărțământul învățătoreșc din protopresbiteratul ortodox român al Lugojului s'a întrunit în adunare generală la 9 iunie n. în comuna Sacul, sub presiul dlui dr. George Popovici, notar dl George Joandrea. — Reuniunea învățătorilor români gr. or. din despărțământul Boșinetu se va întruni în adunare generală în comuna Șomosches la 20 iunie n.

C E E N O U.

Hymen. Dl dr. *George Popovici*, distinsul fruntaș politic român din Bucovina, al cărui portret l-am publicat anul trecut, s'a cununat sâmbătă în Cernăuți cu dsoara *Maria Șendrea*, fiica dlui Ștefan Șendrea, fost ministru din București. — Dl *Alesandru Breban* subjude regesc în Alba Iulia și dsoara *Ida Papp*, fiica dlui Ioan Papp, paroc gr. cat. român în Bocsig, comitatul Aradului, își vor serba cununia la 20 l. c. în Bocsig. — Dl dr. *Ioan Elekes*, medic în Sebeșul-săsesc, s'a cununat cu dna *Rafila Onițiu* n. Moga. — Dl *Nico Cotlarciuc*, dr. de teologie, s'a cununat cu dsoara *Aurora Turcan*, fiica dlui consilier c. și r. de administrație Onesim Turcan, în duminica trecută la Cernăuți. — Dl *Ioan Furdian* din Monoștor și dsoara *Lucreția Nicorescu* din Făget s'a logodit. — Dl *Victor Roman*, funcționar în România, fiul regretatului Visarion Roman, s'a cununat în duminica trecută la Sibiiu, cu dsoara *Maria Popa*, fiica adoptivă a dlui avocat Popa. — Dl dr. *Nicu Turcau*, fiul deputatului dr. Ioan Turcan din Bucovina, s'a cununat în Viena cu dsoara *Maria Soncup*.

Sciri personale. Dl dr. *Valeriu Laslo*, fost medic de regiment, s'a ales medic comunal în Bocșaromână. — Dl dr. *V. Avramescu*, care nu de mult a făcut censură de avocat, ș-a deschis cancelăria în M. Radna. — Dl *Aurel Cioaban*, rigorosant în drept, a fost numit interpret la consulatul român din Budapesta.

Adunarea generală a Asociațiunii la Sibiiu. Fruntașii români din Sibiiu au ținut o conferință în care au statorit programa festivităților ce se vor aranja cu ocaziunea adunării generale din Sibiiu a Asociațiunii. La 20 septembrie va fi seară de cunoștință în otelul „Împăratul Roman“. La 21 septembrie, după prima ședință, prânz à la carte, după miezăzi la 4—6 ședință literară, seara petrecere cu concert de muzică militară și tombola; damele române din Sibiiu vor aranja un bufet și vor servi pe oaspeți cu beutură și mâncări. La 10½ tombola. Apoi dans. La 22 septembrie, după adunare banchet, la 4—7 seara petrecere populară, cu premiarea costumelor. Seara la 7½ concertul reuniunii de muzică, eventual împreună cu teatrul de diletanți. La 10 convenire socială în curtea otelului „Împăratul Roman“. În 23 septembrie excursiune la Calimănești, sau la Avrig, Sadu, Păltiniș.

Ședința plenară a secțiunilor Asociațiunii s'a convocat, pe baza §-lui 17 al Regulamentului, de către dl vicepreședinte dr. Ilarion Pușcariu, pe ziua de 1/14 iulie la orele 10 înainte de miezăzi, în sala festiva a internatului Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român, în Sibiiu.

Despărțimentele Asociațiunii. *Despărțimentul Bistrița* s'a întrunit în adunare generală la Borgo-Prund în 3 iunie, sub presiunea dlui Vasile Ranta. Cu asta ocaziune s'a înseris 57 membri, de la cari s'a încasat 222 coroane. Noul comitet s'a compus astfel: director Vasile Ranta, membri dr. Gavril Tripon, dr. Alesandru Pop, dr. George Linul și dr. Vas. Pahone. Pentru pomărit s'a votat recunoștință învățătorului V. Baciū din Șoimuș și premii la câțiva țărani. Dl Ioan Corbul a ținut prelegere liberă din

stupărit. Apoi a urmat banchetul și în sfârșit balul. — *Despărțimentul selăgean-chiorean* va ținea adunarea sa generală în comuna Cuceu, la 1 iulie n., sub presiunea vicarului Alimpiu Barbolovici, secretar dl A. Vicaș.

Asociațiunea Națională Aradană a ținut adunarea sa generală a doua zi de Rusalii, sub presiunea dlui Ștefan Antonescu. Dl S. Secula a cetit raportul general, publicat în urmă în „Tribuna Poporului“, din care aflăm că numărul membrilor este de 360, dintre cari 24 fondatori. Starea fondului: coroane: 15.381.48. „Victoria“ a dat reuniunii un ajutor de 500 coroane. S'a împărțit mai multe stipendii și ajutoare. Biblioteca conține 647 opere. Noul comitet s'a aclamat astfel: I. director: P. Truța. II. director: Vas. Goldiș. Secretar: S. Secula. Cassier: S. Raicu. Bibliotecar: Dr. Petran. Controlor: I. Herbai. Econom: I. Ștefanuț. Fisc: Dr. Suciu. Membri: V. Mangra, Ign. Pap, I. Beleş, M. Veliciu, dr. N. Oncu, R. Ciorogariu, I. Russu, G. Purcariu, Tr. Vătanu, dr. I. Raș, C. Don, Iust. Olariu.

Desvélirea monumentului lui dr. G. Candrea s'a făcut la Graz în duminica trecută, asistând reprezentanții tinerimeii române, italiene, slave și săsești, sora repositului și toată colonia română de acolo. Parastasul a fost oficiat de părintele dr. V. Lucaciū; cântările funebre le-a executat corul universitarilor. La desvélire au rostit cuvântări părintele Lucaciū, universitarii Popeseu din Graz, Barbul din Viena și Giurgiu din Cluș, precum și dna Mathey. Apoi s'a ținut o ședință festivă în amintirea lui Candrea. Serbarea s'a încheiat prin o masă comună.

Reuniunea femeilor române selăgene se va întruni în adunare generală în comuna Cuceu la 1 iulie sub presiunea dnei Maria Cosma, secretar dl Augustin Vicaș. Adunarea se va deschide la orele 10 dimineața.

Venitul serbării de la Cotroceni. Produsul brut al serbării din parcul de la Cotroceni, dată sub înaltul patronagiū al A. S. R. principesa Maria, este de 38.000 lei, din cari scădându-se cheltuelile 10.000 lei, restul de 28.000 lei se va împărți în mod egal societăților „Obolul“ și „Materna“.

Căsătoria principelui Ferdinand al Bulgariei. Ziarele scriu, că principele Ferdinand al Bulgariei se va căsători în curând cu principesa Xenia, fiica principelui de Muntenegru, sora reginei Elena a Italiei. Principele Ferdinand e de 40 ani, principesa de 20.

Aū murit: *B. L. Pap de Kápolnok-Monostor*, director de finanțe substituit în pensiuie, la Baia-mare, în 5 iunie, în etate de 54 ani; — *Otilia E. Pop*, fiica dlui Ioan Pop protopop în Morlaca, la 9 iunie în etate de 15 ani; — *Ilariou Filipoiū*, paroc gr. cat. în Rodna-nouă, la 3 iunie, în etate de 67 ani.

Călimdarul săptămânei.

Dum. II. după Rusalii, ev. dela Matei c. 4, v. 9, gl. 1, a inv. 2.

Diua sēpt.	Călimdarul vechiū	Călimd. noiū
Duminică	3 M. Lucian	16 Beno
Luni	4 P. Mitrofan	17 Adol
Marți	5 M. Doroteiu	18 Cervasie
Mercuri	6 P. Visarion	19 Iuliana
Joi	7 M. Teodot	20 Silveriu
Vineri	8 M. Teodor Strat.	21 Aloisie
Sămb	9 Archip. Ciri	22 Paulinus

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.** (STRADA ALDÁS NR. 296 b.)